

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ
5/2017

(άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ, υποπερ. (αα) του Ν.4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα, την 03 Φεβρουαρίου του έτους δύο χιλιάδες δέκα επτά (2017) ημέρα Παρασκευή και ώρα 9.30 π.μ. και επί της οδού Κηφισίας 7 (5^{ος} όροφος), όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

Πρόεδρος : Γεώργιος Καταπόδης

Μέλη:

1. Μαρία Στυλιανίδου
2. Δημήτριος Σταθακόπουλος
3. Ερωφίλη Χριστοβασίλη

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού στη Δ/νση Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης, ο οποίος κλήθηκε ως γραμματέας μόνο για τη συγκεκριμένη συνεδρίαση, από το Δ.Σ της Αρχής.

Εισηγήτριες: Αικατερίνη Θεοδωροπούλου, Μαρία Μανδράκη, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά την διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν οι Εισηγήτριες Αικατερίνη Θεοδωροπούλου και Μαρία Μανδράκη, η αναπληρώτρια Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών Μίνα Καλογρίδου καθώς και η κ. Βασιλική Αυγερινού, νομικός σύμβουλος της Αναπληρώτριας Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και επισπεύδουσας της Τροπολογίας κ. Φωτίου, οι οποίοι αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και της λήψης της απόφασης από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

Σχετ: Το με αριθμό πρωτ. 210/01.02.2017 έγγραφο της Αναπληρώτριας Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (αρ. πρωτ. εισερχ. 812/01.02.2017), με το οποίο διαβιβάσθηκε συνημμένα σχέδιο τροπολογίας-προσθήκης στο Σχέδιο Νόμου «Εθνικό Μητρώο Φορτοεκφορτωτών, Εθνικό Μητρώο Ιδιωτικών Φορέων Κοινωνικής

Φροντίδας και άλλες διατάξεις» καθώς και σχετική αιτιολογική έκθεση. Δια του ως άνω εγγράφου διατυπώθηκε αίτημα περί παροχής γνώμης σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. αα' του ν. 4013/2011 όπως ισχύει.

Θέμα: Αίτημα για διατύπωση γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. αα' του ν. 4013/2011 όπως ισχύει, επί σχεδίου τροπολογίας-προσθήκης στο Σχέδιο Νόμου «Εθνικό Μητρώο Φορτοεκφορτωτών, Εθνικό Μητρώο Ιδιωτικών Φορέων Κοινωνικής Φροντίδας και άλλες διατάξεις»

Με το ως άνω έγγραφο 210/01.02.2017 έγγραφο της Αναπληρώτριας Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης διαβιβάζεται τροπολογίας-προσθήκης στο Σχέδιο Νόμου «Εθνικό Μητρώο Φορτοεκφορτωτών, Εθνικό Μητρώο Ιδιωτικών Φορέων Κοινωνικής Φροντίδας και άλλες διατάξεις» στο οποίο α) προβλέπεται ότι το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καταρτίζει, συντονίζει και εποπτεύει διατροφικό πρόγραμμα υπό τον τίτλο «Σχολικά Γεύματα» (Πρόγραμμα) και η εφαρμογή του Προγράμματος τελεί υπό την εποπτεία της Διεύθυνσης Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής της Γενικής Διεύθυνσης Πρόνοιας του ως άνω Υπουργείου β) προτείνεται η προκήρυξη με απόφαση του Υπουργού του ως άνω Υπουργείου των συμβάσεων με αντικείμενο την παροχή σχολικών γευμάτων και γ) θεσπίζεται η προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, όπως προβλέπεται από το άρθρο 118 του ν. 4412/2016 για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση της εν λόγω διάταξης.

Ι. Το υποβληθέν στην Αρχή σχέδιο τροπολογίας-προσθήκης στο Σχέδιο Νόμου «Εθνικό Μητρώο Φορτοεκφορτωτών, Εθνικό Μητρώο Ιδιωτικών Φορέων Κοινωνικής Φροντίδας και άλλες διατάξεις» και η αιτιολογική έκθεση αυτής έχει ως εξής:

Α. Προτεινόμενο άρθρο.

Άρθρο ...

Πρόγραμμα «Σχολικά Γεύματα»

1. Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καταρτίζει, συντονίζει και εποπτεύει διατροφικό πρόγραμμα υπό τον τίτλο «Σχολικά Γεύματα» (Πρόγραμμα).
2. Το Πρόγραμμα έχει ως περιεχόμενο την εξυπηρέτηση αναγκών σίτισης μαθητών σχολικών μονάδων της πρωτοβάθμιας δημόσιας εκπαίδευσης με την κατάρτιση δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 107 έως 110 του ν. 4412/2016 (Α' 147).
3. Η εφαρμογή του Προγράμματος τελεί υπό την εποπτεία και τον έλεγχο της Διεύθυνσης Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής της Γενικής Διεύθυνσης Πρόνοιας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Έως τη δημοσίευση των αποφάσεων τοποθέτησης Προϊσταμένου και Προϊσταμένων Τμημάτων στις οργανικές μονάδες της ανωτέρω Διεύθυνσης, η αρμοδιότητα εποπτείας και ελέγχου παραμένει στη Διεύθυνση Κοινωνικής Αντίληψης και Αλληλεγγύης.
4. Οι συμβάσεις με αντικείμενο τη δωρεάν παροχή σχολικών γευμάτων του Προγράμματος προκηρύσσονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Οι προδιαγραφές, οι γενικοί κανόνες, τα κριτήρια αξιολόγησης και κάθε αναγκαία διαδικασία και λεπτομέρεια υλοποίησης του Προγράμματος ορίζονται στην προκήρυξη της παρούσας παραγράφου. Για τις ανάγκες πιλοτικής εφαρμογής και αξιολόγησης του Προγράμματος και την καλύτερη εξειδίκευση των όρων της ανωτέρω προκήρυξης, είναι δυνατή, για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, η προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, όπως προβλέπεται από

το άρθρο 118 του ν. 4412/2016, όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α., είναι κατώτερη από τα όρια της περίπτωσης δ' του άρθρου 5 του ν. 4412/2016.

5. Οι δαπάνες για τις δράσεις του Προγράμματος καλύπτονται από πιστώσεις είτε του Τακτικού Προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης είτε του εθνικού σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του ως άνω Υπουργείου.

Αθήνα, 2017

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Δήμος Παπαδημητρίου
ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Κωνσταντίνος Γαβρόγλου
ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
Ευτυχία Αχτσιόγλου
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Ευκλείδης Τσακαλώτος
ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Αλέξανδρος Χαρίτσης
ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
Θεανώ Φωτίου
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γεώργιος Χουλιανράκης

Β. Αιτιολογική Έκθεση

“Επιδιωκόμενος σκοπός της προτεινόμενης ρύθμισης είναι η ουσιαστική καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας και της επισιτιστικής ανασφάλειας των μαθητών, καθώς και η προώθηση της παιδικής ευημερίας, μέσω της ανάπτυξης κοινωνικής πολιτικής δωρεάν παροχής σχολικών γευμάτων σε μαθητές σχολικών μονάδων της πρωτοβάθμιας δημόσιας εκπαίδευσης. Στόχος του Προγράμματος «Σχολικά Γεύματα» είναι η εξυπηρέτηση διατροφικών αναγκών των παιδιών και η προστασία τους από τις πιο ακραίες συνέπειες της οικονομικής κρίσης.

Σύμφωνα με την Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών έτους 2015, διενεργηθείσα από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), ο κίνδυνος φτώχειας για παιδιά ηλικίας 0-17 ετών ανέρχεται σε 26,6 %, σημειώνοντας αύξηση κατά 1,1 ποσοστιαία μονάδα σε σχέση με το 2014, ενώ το βάθος κινδύνου παιδικής φτώχειας, ήτοι το ποσοστό των παιδιών, που ζουν σε οικογένειες, οι οποίες βρίσκονται κάτω από το κατώφλι της φτώχειας, εκτιμάται σε 34,5 %. Οι ανωτέρω επείγουσες και απρόβλεπτες περιστάσεις της ανθρωπιστικής κρίσης, οι οποίες υπερβαίνουν τον συνήθη ρου του οικονομικού και κοινωνικού βίου, επιτάσσουν τη χάραξη και εφαρμογή διατροφικού προγράμματος, χρηματοδοτούμενου από δημόσιους πόρους, με απώτερο στόχο την εξάλειψη της παιδικής φτώχειας. Το πρόγραμμα «Σχολικά Γεύματα» υλοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4412/2016 (Α' 147) και ειδικότερα με τα άρθρα 107 έως 110. Επειδή δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών, που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία, για τις ανοικτές ή κλειστές διαδικασίες με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, για την άμεση και επιτακτική κάλυψη των διατροφικών αναγκών των μαθητών, κατά την τρέχουσα σχολική περίοδο, κρίνεται επιβεβλημένη η παροχή δυνατότητας στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Διεύθυνσης Πρόνοιας να συνάπτει συμβάσεις παροχής υπηρεσιών σχολικών γευμάτων με τη διαδικασία του άρθρου 118 του ν. 4412/2016, εφόσον η αξία σύμβασης είναι κατώτερη των ορίων της περίπτωσης δ' του άρθρου 5 του ανωτέρω νόμου.

Αθήνα, 2017

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Δήμος Παπαδημητρίου
ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Κωνσταντίνος Γαβρόγλου
ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
Ευτυχία Αχτσιόγλου
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Ευκλείδης Τσακαλώτος
ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Αλέξανδρος Χαρίτσης
ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
Θεανώ Φωτίου
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γεώργιος Χουλιάρáκης

II. Αρμοδιότητα Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. αα' του ν. 4013/2011, «αα) Η Αρχή γνωμοδοτεί επί των διατάξεων σχεδίων νόμων που αφορούν στις δημόσιες συμβάσεις πριν από την κατάθεση τους στη Βουλή. Αν ο αρμόδιος Υπουργός διαφωνεί με τη γνώμη της Αρχής, η Αρχή δύναται να συγκαλεί συσκέψεις, με τη συμμετοχή εκπροσώπων της και εκπροσώπων όλων των συναρμόδιων Υπουργείων με σκοπό την ανταλλαγή και σύγκλιση των απόψεων. Στις εν λόγω συσκέψεις η Αρχή και κάθε συναρμόδιος Υπουργός μπορούν να ζητούν τη συμμετοχή ανεξάρτητων τρίτων, ειδικών σε θέματα δημοσίων συμβάσεων. Οι συσκέψεις αυτές πραγματοποιούνται σε διάστημα δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την περιέλευση της πρόσκλησης της Αρχής στους συμμετέχοντες. Η άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας αυτής δεν κωλύει τη συνέχιση της διαδικασίας ψήφισης του σχεδίου νόμου. Αν δεν αρθεί η διαφωνία μεταξύ του αρμόδιου Υπουργού και της Αρχής, στη γνώμη της Αρχής προσαρτάται έκθεση του Υπουργού στην οποία περιλαμβάνεται και ειδική αιτιολόγηση κάθε απόκλισης από το περιεχόμενο της γνώμης. Τα εν λόγω έγγραφα συνοδεύουν τα σχέδια νόμων κατά την κατάθεση τους στη Βουλή και αναρτώνται με επιμέλεια της Αρχής στην ιστοσελίδα της. Σε περίπτωση απόκλισης του σχεδίου νόμου από τη γνώμη της Αρχής, η αρμόδια επιτροπή της Βουλής δύναται να καλεί, σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής, σε ακρόαση τον Πρόεδρο της Αρχής».

Στο βαθμό που η ανωτέρω αναφερόμενη νομοθετική ρύθμιση, ως παρατίθεται ανωτέρω (υπό Ι), περιλαμβάνει ρυθμίσεις που αφορούν, όπως προαναφέρθηκε, σε ζητήματα ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Αρχής για παροχή γνώμης, κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. αα' του ν. 4013/2011.

III. Συναφείς διατάξεις

Στο ν. 4412/16 (ΦΕΚ-147 Α/8-8-16-Διορθ. Σφαλμ. στα ΦΕΚ-200 Α/24-10-16 και ΦΕΚ-206 Α/3-11-16): “Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)” προβλέπονται σχετικά τα κάτωθι :

Άρθρο 2

Ορισμοί

(άρθρο 2 και άρθρο 33 παρ. 1 εδάφιο β' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

1. Για τους σκοπούς του παρόντος εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

[...]31) ως «απευθείας ανάθεση» νοείται η διαδικασία ανάθεσης χωρίς εκ των προτέρων δημοσιότητα, στο πλαίσιο της οποίας οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς αναθέτουν στον οικονομικό φορέα της επιλογής τους, κατόπιν έρευνας αγοράς και διαβούλευσης με έναν ή περισσότερους οικονομικούς φορείς, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 118 και 328.

Άρθρο 5

Κατώτατα όρια

(άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2170)

Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα: α) 5.225.000 ευρώ για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, β) 135.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Αν οι δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ανατίθενται από τις αναθέτουσες αρχές που δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, το εν λόγω κατώτατο όριο ισχύει μόνο για τις συμβάσεις που αφορούν τα οριζόμενα στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α' προϊόντα, γ) 209.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Το κατώτατο όριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αυτές αφορούν προϊόντα που δεν εμπίπτουν στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α', δ) 750.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών που αφορούν κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΧΙV του Προσαρτήματος Α'. Τα κατώτατα όρια που καθορίζονται στις ως άνω περιπτώσεις α', β' και γ' ισχύουν, εφόσον δεν έχουν αναθεωρηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 6 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ.

Άρθρο 6

Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης

(άρθρο 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)

1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαίρεσης ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης. Αν η αναθέτουσα αρχή προβλέπει απονομή βραβείων ή καταβολή χρηματικών ποσών για τους υποψήφιους ή προσφέροντες, λαμβάνει υπόψη της τα ποσά αυτά κατά τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης. 2. Όταν αναθέτουσα αρχή αποτελείται από χωριστές επιχειρησιακές μονάδες λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία για όλες τις χωριστές επιχειρησιακές μονάδες. Κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου, όταν μία χωριστή επιχειρησιακή μονάδα είναι ανεξαρτήτως υπεύθυνη για τις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων της ίδιας ή ορισμένων κατηγοριών αυτών, η αξία των συμβάσεων μπορεί να υπολογίζεται στο επίπεδο της συγκεκριμένης μονάδας. 3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. 4. Η εκτιμώμενη αξία ισχύει τη στιγμή της αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού ή, στις περιπτώσεις όπου δεν προβλέπεται προκήρυξη διαγωνισμού, τη στιγμή που η αναθέτουσα αρχή εκκινεί τη διαδικασία σύναψης σύμβασης, για παράδειγμα ερχόμενη σε επαφή με οικονομικούς φορείς για τους σκοπούς της σύναψης της σύμβασης, όπου ενδείκνυται κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 61. 5. Για τις συμφωνίες-πλαίσιο και για τα δυναμικά συστήματα αγορών, η αξία που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη είναι η μέγιστη εκτιμώμενη αξία, χωρίς ΦΠΑ, του συνόλου των συμβάσεων που προβλέπονται για τη συνολική διάρκεια της συμφωνίας-πλαίσιο ή του

δυναμικού συστήματος αγορών. 6. Στην περίπτωση συμπράξεων καινοτομίας, η αξία που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη είναι η μέγιστη εκτιμώμενη αξία, χωρίς ΦΠΑ, των δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης που θα λάβουν χώρα σε όλα τα στάδια της προβλεπόμενης σύμπραξης, καθώς και των προμηθειών, των υπηρεσιών ή των έργων που θα αναπτυχθούν και θα παρασχεθούν κατά τη λήξη της προβλεπόμενης σύμπραξης. 7. Όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις έργων, κατά τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας λαμβάνονται υπόψη το κόστος των έργων, καθώς και η συνολική εκτιμώμενη αξία των αγαθών και υπηρεσιών που τίθενται στη διάθεση του εργολάβου από τις αναθέτουσες αρχές, εφόσον είναι αναγκαία για την εκτέλεση των έργων. Επίσης, στην εκτιμώμενη αξία της δημόσιας σύμβασης έργου συμπεριλαμβάνονται τα γενικά έξοδα και όφελος της περίπτωσης θ' της παρ. 7 του άρθρου 53, η ρήτρα του άρθρου 149 και το κονδύλιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 156. Όσον αφορά στις δημόσιες συμβάσεις μελετών στην εκτιμώμενη αξία της σύμβασης συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό απροβλέπτων της περίπτωσης α' της παρ. 8 του άρθρου 53. 8. Όταν προτεινόμενο έργο ή προτεινόμενη παροχή υπηρεσιών μπορεί να οδηγήσει σε ανάθεση συμβάσεων υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων, λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων αυτών των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων ισούται ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 5, το παρόν Βιβλίο (άρθρα 3 έως 221) εφαρμόζεται στην ανάθεση κάθε τμήματος. 9. Όταν ένα σχέδιο αγοράς για την απόκτηση ομοιογενών αγαθών μπορεί να οδηγήσει σε ανάθεση συμβάσεων υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων, λαμβάνεται υπόψη κατά την εφαρμογή του άρθρου 5 περιπτώσεις β' και γ' η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων αυτών των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων ισούται ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 5, το παρόν Βιβλίο εφαρμόζεται στην ανάθεση κάθε τμήματος. 10. Κατά παρέκκλιση από τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 8 και 9, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν συμβάσεις για μεμονωμένα τμήματα κατά τις διατάξεις του παρόντος Βιβλίου, λαμβάνοντας υπόψη την εκτιμώμενη αξία μόνο του τμήματος, εφόσον αυτή, χωρίς ΦΠΑ, είναι μικρότερη από 80.000 ευρώ για προμήθειες ή υπηρεσίες ή από 1.000.000 ευρώ για έργα. Πάντως, η συνολική αξία των τμημάτων που ανατίθενται με αυτόν τον τρόπο, δεν υπερβαίνει το 20 % της συνολικής αξίας όλων των τμημάτων στις οποίες έχει διαιρεθεί το προτεινόμενο έργο, η προτεινόμενη απόκτηση ομοιογενών αγαθών ή η προτεινόμενη παροχή υπηρεσιών. 11. Όταν πρόκειται για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ή υπηρεσιών οι οποίες έχουν περιοδικό χαρακτήρα ή οι οποίες προβλέπεται να ανανεωθούν μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, λαμβάνεται ως βάση για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης: α) είτε η συνολική πραγματική αξία των διαδοχικών συμβάσεων του ίδιου τύπου οι οποίες συνήφθησαν κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο ή οικονομικό έτος, αναπροσαρμοσμένη, ει δυνατόν, προκειμένου να ληφθούν υπόψη ενδεχόμενες μεταβολές ως προς τις ποσότητες ή την αξία τους κατά τους δώδεκα μήνες που έπονται της αρχικής σύμβασης· β) είτε η εκτιμώμενη συνολική αξία των διαδοχικών συμβάσεων που συνήφθησαν κατά το δωδεκάμηνο που έπεται της πρώτης παράδοσης ή κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, εφόσον αυτό υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες. 12. Όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που έχουν ως αντικείμενο τη χρηματοδοτική μίσθωση, τη μίσθωση ή τη μίσθωση-πώληση προϊόντων, η αξία που πρέπει να λαμβάνεται ως βάση για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης είναι η εξής: α) στην περίπτωση δημόσιων συμβάσεων ορισμένου χρόνου, εφόσον η διάρκειά τους είναι ίση ή μικρότερη από δώδεκα μήνες, η συνολική εκτιμώμενη αξία για τη διάρκεια της σύμβασης ή, εφόσον η διάρκεια της σύμβασης είναι μεγαλύτερη από δώδεκα μήνες, η συνολική αξία της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένης της εκτιμώμενης υπολειπόμενης αξίας· β) στην περίπτωση δημόσιων συμβάσεων αορίστου χρόνου ή στην περίπτωση που η διάρκειά τους δεν μπορεί να προσδιοριστεί, η μηνιαία αξία πολλαπλασιαζόμενη επί 48. 13. Όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, η βάση για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης είναι, κατά περίπτωση, η εξής: α) ασφαλιστικές υπηρεσίες: το καταβλητέο ασφάλιστρο και οι άλλοι τρόποι αμοιβής, β) τραπεζικές και άλλες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες: οι αμοιβές, οι καταβλητέες προμήθειες, οι τόκοι και οι άλλοι

τρόποι αμοιβής, γ) συμβάσεις μελετών: οι αμοιβές, οι καταβλητέες προμήθειες και οι άλλοι τρόποι αμοιβής. 14. Όσον αφορά τις συμβάσεις υπηρεσιών στις οποίες δεν αναφέρεται συνολική τιμή, ως βάση υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας των συμβάσεων λαμβάνεται: α) στην περίπτωση συμβάσεων ορισμένου χρόνου και εφόσον η διάρκειά τους είναι ίση ή μικρότερη από 48 μήνες: η συνολική αξία για όλη τη διάρκειά τους, β) στην περίπτωση συμβάσεων αορίστου χρόνου ή διάρκειας μεγαλύτερης των 48 μηνών: η μηνιαία αξία πολλαπλασιαζόμενη επί 48.

Άρθρο 107

Ανάθεση συμβάσεων για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες (άρθρα 74 και 76 παράγραφος 1 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)

1. Οι δημόσιες συμβάσεις άνω των ορίων, για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες, που αναφέρονται στο Παράρτημα XIV του Προσαρτήματος Α', ανατίθενται, σύμφωνα την παρ. 3, τα άρθρα 108, 109 και 110, καθώς και τις ειδικότερες διατάξεις που καθορίζουν τους εφαρμοστέους διαδικαστικούς κανόνες και προβλέπονται στα έγγραφα της σύμβασης. 2. Οι δημόσιες συμβάσεις κάτω των ορίων, για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες, που αναφέρονται στο Παράρτημα XIV του Προσαρτήματος Α', ανατίθενται, σύμφωνα με την παράγραφο 3, το άρθρο 122, τα άρθρα 109 και 110, καθώς και τις ειδικότερες διατάξεις που καθορίζουν τους εφαρμοστέους διαδικαστικούς κανόνες και προβλέπονται στα έγγραφα της σύμβασης. 3. Σε κάθε περίπτωση οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να τηρούν τις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων και οι διαδικαστικοί κανόνες των παραγράφων 1 και 2 πρέπει να επιτρέπουν στις αρμόδιες αρχές να λαμβάνουν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των σχετικών υπηρεσιών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIV

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 107

Κωδικός	Περιγραφή
75200000-8· 75231200-6· 75231240-8· 79611000-0· 79622000-0 [Υπηρεσίες διάθεσης προσωπικού οικιακών βοηθών]· 79624000-4 [Υπηρεσίες διάθεσης νοσηλευτικού προσωπικού] και 79625000-1 [Υπηρεσίες διάθεσης ιατρικού προσωπικού] από 85000000-9 έως 85323000-9· 98133100-5, 98133000-4· 98200000-5· 98500000-8 [Νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό βοηθητικό προσωπικό] και 98513000-2 έως 98514000-9 [Υπηρεσίες ανθρώπινου δυναμικού για οικιακές εργασίες, Υπηρεσίες πρακτορείων διάθεσης εργατικού δυναμικού για οικιακές εργασίες, υπηρεσίες υπαλληλικού προσωπικού γραφείων για οικιακές εργασίες, Προσωρινό προσωπικό για οικιακές εργασίες, Υπηρεσίες οικιακής βοήθειας και Οικιακές υπηρεσίες]	Υπηρεσίες υγείας, κοινωνικές υπηρεσίες και συναφείς προς αυτές υπηρεσίες
85321000-5 και 85322000-2, 75000000-6 [Υπηρεσίες δημόσιας διοίκησης, άμυνας και κοινωνικής ασφάλισης], 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1· από 79995000-5 έως 79995200-7· από 80000000-4 Υπηρεσίες εκπαίδευσης και επιμόρφωσης έως 80660000-8· από 92000000-1 έως 92700000-8 79950000-8 [Υπηρεσίες διοργάνωσης εκθέσεων και συνεδρίων], 79951000-5 [Υπηρεσίες οργάνωσης σεμιναρίων], 79952000-2	Διοικητικές κοινωνικές, εκπαιδευτικές, υγειονομικές και πολιτιστικές υπηρεσίες

<p>[Υπηρεσίες εκδηλώσεων], 79952100-3 [Υπηρεσίες οργάνωσης πολιτιστικών εκδηλώσεων], 79953000-9 [Υπηρεσίες οργάνωσης φεστιβάλ], 79954000-6 [Υπηρεσίες οργάνωσης πάρτι], 79955000-3 [Υπηρεσίες οργάνωσης επιδείξεων μόδας], 79956000-0 [Υπηρεσίες οργάνωσης εμπορικών εκθέσεων και εκθέσεων]</p>	
75300000-9	Υπηρεσίες υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης
75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1	Υπηρεσίες παροχής επιδομάτων
98000000-3· 98120000-0· 98132000-7· 98133110-8 και 9813000-3	Λοιπές κοινοτικές, κοινωνικές και ατομικές υπηρεσίες, περιλαμβανομένων υπηρεσιών παρεχόμενων από συνδικαλιστικές οργανώσεις, πολιτικές οργανώσεις, οργανώσεις νέων και λοιπές υπηρεσίες συλλογικών οργανώσεων
98131000-0	Θρησκευτικές υπηρεσίες
<p>55100000-1 έως 55410000-7· 55521000-8 έως 55521200-0 [55521000-8 Υπηρεσίες τροφοδοσίας ιδιωτικών οικιών με έτοιμα φαγητά, 55521100-9 Υπηρεσίες παροχής γευμάτων κατ' οίκον από την κοινωνική πρόνοια, 55521200-0 Υπηρεσίες παράδοσης γευμάτων] 55520000-1 Υπηρεσίες τροφοδοσίας, 55522000-5 Υπηρεσίες τροφοδοσίας εταιρειών μεταφορών με έτοιμα γεύματα, 55523000-2 Υπηρεσίες τροφοδοσίας άλλων επιχειρήσεων ή ιδρυμάτων με έτοιμα γεύματα, <u>55524000-9 Υπηρεσίες τροφοδοσίας σχολείων με έτοιμα γεύματα</u> 55510000-8 Υπηρεσίες καντίνας, 55511000-5 Υπηρεσίες καντίνας και άλλες υπηρεσίες καφετέριας περιορισμένης πελατείας, 55512000-2 Υπηρεσίες διαχείρισης καντίνας, 55523100-3 Υπηρεσίες σχολικών γευμάτων</p>	Υπηρεσίες ξενοδοχείων και εστιατορίων
79100000-5 έως 79140000-7· 75231100-5·	Νομικές υπηρεσίες στον βαθμό που δεν αποκλείονται βάσει του άρθρου 10 στοιχείο δ)
75100000-7 έως 75120000-3· 75123000-4· 75125000-8 έως 75131000-3	Λοιπές διοικητικές και κρατικές υπηρεσίες
75200000-8 έως 75231000-4	Παροχή υπηρεσιών στο κοινωνικό σύνολο

75231210-9 έως 75231230-5· 75240000-0 έως 75252000-7· 794300000-7· 98113100-9	Υπηρεσίες που σχετίζονται με φυλακές, δημόσιας ασφάλειας και διάσωσης, στο βαθμό που δεν αποκλείονται, βάσει του άρθρου 10 περίπτωση η)
79700000-1 έως 79721000-4 [Υπηρεσίες ερευνών και ασφάλειας, Υπηρεσίες ασφάλειας, Υπηρεσίες παρακολούθησης συστημάτων συναγερμού, Υπηρεσίες φύλαξης, Υπηρεσίες επιτήρησης, Υπηρεσίες συστήματος ανίχνευσης, Υπηρεσίες ανεύρεσης φυγόντων, Υπηρεσίες περιπόλου, Υπηρεσίες παράδοσης υπηρεσιακού διακριτικού σήματος, Ανακριτικές υπηρεσίες και Υπηρεσίες γραφείου ιδιωτικής αστυνομίας] 79722000-1 [Υπηρεσίες γραφολογίας], 79723000-8 [Υπηρεσίες ανάλυσης απορριμμάτων]	Υπηρεσίες ερευνών και ασφαλείας
98900000-2 [Παροχή υπηρεσιών από οργανισμούς και φορείς εκτός επικράτειας] και 98910000-5 [Παροχή ειδικών υπηρεσιών προς διεθνείς οργανισμούς και φορείς]	Διεθνείς υπηρεσίες
64000000-6 [Υπηρεσίες ταχυδρομείων και τηλεπικοινωνιών], 64100000-7 [Υπηρεσίες κρατικών και ιδιωτικών ταχυδρομείων], 64110000-0 [Ταχυδρομικές υπηρεσίες], 64111000-7 [Ταχυδρομικές υπηρεσίες που αφορούν εφημερίδες και περιοδικά], 64112000-4 [Ταχυδρομικές υπηρεσίες που αφορούν επιστολές] 64113000-1 [Ταχυδρομικές υπηρεσίες που αφορούν δέματα], 64114000-8 [Ταχυδρομικές υπηρεσίες συναλλαγής με το κοινό], 64115000-5 [Υπηρεσίες ανοικίας ταχυδρομικών θυρίδων], 64116000-2 [Υπηρεσίες ποστ ρεστάντ], 64122000-7 [Υπηρεσίες ενδοϋπηρεσιακής αλληλογραφίας και ταχυδρόμησης]	Ταχυδρομικές υπηρεσίες
50116510-9 [Υπηρεσίες αναγόμωσης ελαστικών], 71550000-8 [Υπηρεσίες σιδηρουργού]	Διάφορες υπηρεσίες

(1) Οι υπηρεσίες αυτές δεν καλύπτονται από την παρούσα Οδηγία εάν παρέχονται ως μη οικονομικές υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος. Τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να οργανώνουν την παροχή υποχρεωτικών κοινωνικών υπηρεσιών ή άλλων υπηρεσιών είτε ως υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος είτε ως μη οικονομικών υπηρεσιών γενικού ενδιαφέροντος.

Άρθρο 108

Δημοσίευση προκηρύξεων και γνωστοποιήσεων

(άρθρο 75 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)

1. Οι αναθέτουσες αρχές που προτίθενται να αναθέσουν δημόσια σύμβαση για τις υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 107 γνωστοποιούν την πρόθεσή τους αυτή με οποιονδήποτε από τους ακόλουθους τρόπους: α) μέσω προκήρυξης σύμβασης, η οποία περιλαμβάνει τις πληροφορίες που αναφέρονται στο Μέρος Η' του Παραρτήματος V του Προσαρτήματος Α', σύμφωνα με τα τυποποιημένα έντυπα που αναφέρονται στο άρθρο 65 ή β) μέσω προκαταρκτικής προκήρυξης, η οποία παραμένει δημοσιευμένη σε διαρκή βάση και περιλαμβάνει τις πληροφορίες που καθορίζονται στο Μέρος Θ' του Παραρτήματος V του Προσαρτήματος Α'. Η προκαταρκτική προκήρυξη αναφέρει συγκεκριμένα τα είδη των υπηρεσιών που θα αποτελέσουν το αντικείμενο των προς ανάθεση συμβάσεων. Αναφέρει ότι οι συμβάσεις θα ανατεθούν χωρίς περαιτέρω δημοσίευση και καλεί τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς να εκδηλώσουν γραπτώς το ενδιαφέρον τους. Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση που θα μπορούσε να έχει χρησιμοποιηθεί διαδικασία με διαπραγμάτευση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών. 2. Οι αναθέτουσες αρχές που έχουν αναθέσει δημόσια σύμβαση για τις υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 107, γνωστοποιούν τα αποτελέσματα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, μέσω γνωστοποίησης συναφθείσας σύμβασης, η οποία περιέχει τις πληροφορίες που αναφέρονται στο Μέρος Ι' του Παραρτήματος V του Προσαρτήματος Α', σύμφωνα με τα τυποποιημένα έντυπα που αναφέρονται στο άρθρο 65. Μπορούν, ωστόσο, να συγκεντρώνουν τις γνωστοποιήσεις αυτές σε τριμηνιαία βάση. Στην περίπτωση αυτή, αποστέλλουν τις γνωστοποιήσεις που συγκεντρώνουν το αργότερο τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη εκάστου τριμήνου. 3. Οι προκηρύξεις και οι γνωστοποιήσεις που αναφέρονται στο παρόν άρθρο δημοσιεύονται, σύμφωνα με το άρθρο 65.

Άρθρο 109**Αρχές της ανάθεσης συμβάσεων****(άρθρο 76 παρ. 2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)**

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη διασφάλισης της ποιότητας, της συνέχειας, της προσβασιμότητας, του οικονομικά προσιτού χαρακτήρα, της διαθεσιμότητας και της πληρότητας των υπηρεσιών, τις ειδικές ανάγκες των διαφορετικών κατηγοριών χρηστών, συμπεριλαμβανομένων των μειονεκτουσών και των ευάλωτων ομάδων, τη συμμετοχή και την ενδυνάμωση των χρηστών και την καινοτομία. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν επίσης να προβλέπουν ότι η επιλογή του παρόχου υπηρεσιών γίνεται βάσει της προσφοράς που παρουσιάζει τη βέλτιστη σχέση ποιότητας - τιμής, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων ποιότητας και βιωσιμότητας για τις κοινωνικές υπηρεσίες.

Άρθρο 118 Απευθείας ανάθεση

1. Προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης επιτρέπεται όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, είναι ίση ή κατώτερη από το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ.

2. Η απευθείας ανάθεση διενεργείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες της αναθέτουσας αρχής, χωρίς να απαιτείται η συγκρότηση συλλογικού οργάνου για το σκοπό αυτόν.

3. Μετά την έκδοση της απόφασης απευθείας ανάθεσης, η αναθέτουσα αρχή δημοσιεύει αυτή στο ΚΗΜΔΗΣ, σύμφωνα με το άρθρο 66, με την επιφύλαξη του άρθρου 379 παράγραφος 3. Η απόφαση ανάθεσης περιέχει κατ' ελάχιστο:

α) την επωνυμία και τα στοιχεία επικοινωνίας της αναθέτουσας αρχής,

β) περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης και της αξίας της,

γ) όνομα και στοιχεία επικοινωνίας του οικονομικού φορέα στον οποίο ανατίθεται η σύμβαση,

δ) κάθε άλλη πληροφορία που η αναθέτουσα αρχή κρίνει απαραίτητη.

4. Αν παραβιασθεί η υποχρέωση της παρ. 3, η σύμβαση είναι αυτοδίκαια άκυρη.

5. Για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, η κάθε αναθέτουσα αρχή προκειμένου να προβεί στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης της παραγράφου 1 δημοσιεύει, μία φορά κατ' έτος και για διάστημα είκοσι ημερών, πρόσκληση για την κατάρτιση καταλόγων ενδιαφερομένων ανά κατηγορίες έργων/μελετών. Στην πρόσκληση, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από τους ενδιαφερόμενους να πληρούν απαιτήσεις ειδικής τεχνικής ικανότητας, για την εγγραφή τους στους καταλόγους. Στους καταλόγους εγγράφονται τουλάχιστον τρεις (3) ενδιαφερόμενους, διαφορετικά ο κατάλογος δεν ισχύει.

Για την επιλογή του αναδόχου διενεργείται δημόσια ηλεκτρονική κλήρωση από επιτροπή που ορίζεται από την αναθέτουσα αρχή, μεταξύ αυτών που περιλαμβάνονται στον ανωτέρω κατάλογο. Η σύμβαση υπογράφεται με τον ανάδοχο που αναδεικνύεται με τη διαδικασία της ηλεκτρονικής κλήρωσης. Για την υπογραφή της σύμβασης απαιτείται σχετική αναγγελία του αποτελέσματος της ηλεκτρονικής κλήρωσης και των στοιχείων της σύμβασης (ποσό σύμβασης, ανάδοχος κ.λπ.), η οποία αποστέλλεται προς δημοσίευση στην ιστοσελίδα του Τ.Ε.Ε. δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από την υπογραφή. Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης αποτελεί το ανώτατο όριο της συμβατικής αμοιβής του αναδόχου. Μετά την υπογραφή της σύμβασης, ο ανάδοχος διαγράφεται υποχρεωτικά από τον κατάλογο της ηλεκτρονικής κλήρωσης και δεν συμμετέχει στις επόμενες κληρώσεις του έτους.

Με βάση την παρούσα διάταξη μπορούν να ανατεθούν από κάθε αναθέτουσα αρχή κατ' έτος, μία ή περισσότερες συμβάσεις, συνολικού προϋπολογισμού μέχρι ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) των πιστώσεων της αναθέτουσας αρχής κατ' έτος, για ανάθεση συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών επιστημονικών υπηρεσιών, αντίστοιχα. Συμβάσεις που συνάπτονται κατά παράβαση των διατάξεων της περίπτωσης αυτής είναι άκυρες και δεν παράγουν έννομα αποτελέσματα.

6. Αναπτύσσεται στη Γενική Γραμματεία Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Κεντρικό Ηλεκτρονικό Σύστημα Κληρώσεων, μέσω του οποίου διενεργούνται υποχρεωτικά οι ηλεκτρονικές κληρώσεις της παραγράφου 5. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και των κατά περίπτωση, καθ' ύλην, αρμοδίων Υπουργών, ρυθμίζονται τα ειδικότερα ζητήματα που αφορούν στη λειτουργία και διαχείριση του ως άνω ηλεκτρονικού συστήματος, στις τεχνικές προδιαγραφές της εφαρμογής του, στους όρους και στις τεχνικές λεπτομέρειες διασύνδεσής του με άλλες εφαρμογές (ΚΗΜΔΗΣ κ.α.), στους όρους και προϋποθέσεις πρόσβασης και χρήσης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 122 Προκηρύξεις σύμβασης

Με την επιφύλαξη των άρθρων 117 και 118, οι προκηρύξεις σύμβασης για όλες τις διαδικασίες σύναψης σύμβασης κάτω των ορίων χρησιμοποιούνται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού. Οι προκηρύξεις σύμβασης συντάσσονται, σύμφωνα με τυποποιημένα έντυπα που εκδίδει η Αρχή κατά την παρ. 5 του άρθρου 53, περιέχουν κατ' ελάχιστον τις πληροφορίες που προβλέπονται στο Μέρος Γ' του Παραρτήματος V του Προσαρτήματος Α', εφόσον οι εν λόγω πληροφορίες προσιδιάζουν στις συμβάσεις αυτές και δημοσιεύονται, σύμφωνα με το άρθρο 66.

IV. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

1. Με την υπό έλεγχο διάταξη προτείνεται τροπολογία-προσθήκη στο Σχέδιο Νόμου «Εθνικό Μητρώο Φορτοεκφορτωτών, Εθνικό Μητρώο Ιδιωτικών Φορέων Κοινωνικής Φροντίδας και άλλες διατάξεις» με αντικείμενο τη δωρεάν παροχή σχολικών γευμάτων σε μαθητές σχολικών μονάδων της πρωτοβάθμιας δημόσιας εκπαίδευσης. Στόχος της προτεινόμενης εξαιρετικής ρύθμισης είναι, σύμφωνα με την συνυποβληθείσα αιτιολογική έκθεση, "η εξυπηρέτηση διατροφικών αναγκών των παιδιών και η προστασία τους από τις πιο ακραίες

συνέπειες της οικονομικής κρίσης”, με την κατάρτιση δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών σίτισης μαθητών, σύμφωνα με τα άρθρα 107 έως 110 του ν. 4412/2016 (Α' 147).

V. Επί της νομιμότητας, της σκοπιμότητας και του περιεχομένου των προτεινόμενων ρυθμίσεων

1. Επί της προτεινόμενης διάταξης του υποβληθέντος άρθρου παρατηρούνται τα κάτωθι:

A. Συμβάσεις με αντικείμενο την παροχή σχολικών γευμάτων συμπεριλαμβάνεται στις “κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες” του άρθρου 107 του Ν. 4412/2017 όπως αυτές αναφέρονται στο Παράρτημα XIV του Προσαρτήματος Α του ως άνω νόμου με CPV 55524000-9 (Υπηρεσίες τροφοδοσίας σχολείων με έτοιμα γεύματα), οι οποίες ανατίθενται με βάση τα οριζόμενα στο ως άνω άρθρο και τους ειδικότερους διαδικαστικούς κανόνες που προβλέπονται στα έγγραφα της σύμβασης. Σε κάθε περίπτωση οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να τηρούν τις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης και ότι κατά τη σύνταξη των διαδικαστικών κανόνων ανάθεσης να λαμβάνουν υπόψη τα τεχνικά χαρακτηριστικά των σχετικών υπηρεσιών.

Με βάση δε τα οριζόμενα στο άρθρο 5 του ν. 4412/2016 ως κατώτατο όριο για τις δημόσιες συμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ως άνω Παράρτημα ορίζεται το ποσό των 750.000 ευρώ.

Οι διατάξεις των άρθρων 107-110 του Ν. 4412/2017 αποτελούν το ειδικό καθεστώς για κοινωνικές και άλλες υπηρεσίες (απλοποιημένο καθεστώς – light regime κατά τις οδηγίες), η ιδιαιτερότητα του οποίου έγκειται, συνοπτικά, στην απλούστευση των διαδικασιών σύναψης δημόσιας σύμβασης και μείωσης του διοικητικού φόρτου τόσο για τις αναθέτουσες αρχές όσο και για τους οικονομικούς φορείς. Όπως αναφέρεται σχετικά και στις σκέψεις προοιμίου της οδηγίας 2014/24/ΕΕ αριθμ. 114 επ. “ορισμένες κατηγορίες υπηρεσιών εξακολουθούν, λόγω της φύσης τους, να έχουν περιορισμένη διασυνοριακή διάσταση, και συγκεκριμένα οι υπηρεσίες εκείνες που είναι γνωστές ως προσωπικές, όπως ορισμένες κοινωνικές, υγειονομικές και εκπαιδευτικές υπηρεσίες. Οι εν λόγω υπηρεσίες παρέχονται εντός συγκεκριμένου πλαισίου, το οποίο διαφέρει σημαντικά από το ένα κράτος μέλος στο άλλο, λόγω διαφορετικών πολιτισμικών παραδόσεων. Συνεπώς, θα πρέπει να θεσπιστεί ειδικό καθεστώς για τις δημόσιες συμβάσεις που καλύπτουν αυτές τις υπηρεσίες, με ένα όριο υψηλότερο του ισχύοντος για άλλες υπηρεσίες.

Οι προσωπικές υπηρεσίες αξίας χαμηλότερης από αυτό το όριο συνήθως δεν παρουσιάζουν ενδιαφέρον για παρόχους από άλλα κράτη μέλη, εκτός εάν υπάρχουν συγκεκριμένες ενδείξεις για το αντίθετο, όπως χρηματοδότηση από την Ένωση για διασυνοριακά έργα.

Οι συμβάσεις για προσωπικές υπηρεσίες που υπερβαίνουν το κατώτατο όριο θα πρέπει να χαρακτηρίζονται από διαφάνεια σε ολόκληρη την Ένωση. Δεδομένης της σημασίας του πολιτισμικού πλαισίου και του ευαίσθητου χαρακτήρα των εν λόγω υπηρεσιών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαθέτουν μεγάλη διακριτική ευχέρεια για τη διοργάνωση της επιλογής των παρόχων υπηρεσιών με τον τρόπο που τα ίδια κρίνουν καταλληλότερο. Οι κανόνες της παρούσας οδηγίας λαμβάνουν υπόψη αυτή την ανάγκη, επιβάλλοντας μόνο την τήρηση των βασικών αρχών διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης και διασφαλίζοντας ότι οι αναθέτουσες αρχές είναι σε θέση να εφαρμόζουν ειδικά ποιοτικά κριτήρια για την επιλογή των παρόχων υπηρεσιών, όπως τα κριτήρια που προβλέπονται στο εθελοντικό ευρωπαϊκό πλαίσιο ποιότητας για τις κοινωνικές υπηρεσίες, το οποίο δημοσιεύθηκε από την Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας. Κατά τον καθορισμό των διαδικασιών που χρησιμοποιούνται για την ανάθεση συμβάσεων για προσωπικές υπηρεσίες, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν υπόψη το άρθρο 14 της ΣΛΕΕ και το πρωτόκολλο αριθμ. 26. Με τον τρόπο αυτό, τα κράτη μέλη επιδιώκουν επίσης τους στόχους της απλούστευσης και μείωσης του διοικητικού φόρτου για τις αναθέτουσες αρχές και τους οικονομικούς φορείς. Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι ο τρόπος αυτός συνεπάγεται επίσης χρήση των κανόνων που ισχύουν για τις συμβάσεις υπηρεσιών που δεν υπόκεινται στο ειδικό καθεστώς.”

Β. Με την υποβληθείσα εξαιρετική ρύθμιση προβλέπεται η προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 118 του ν. 4412/2016, όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, είναι κατώτερη από τα όρια της περίπτωσης δ' του άρθρου 5 του ως άνω νόμου, για τις ανάγκες πιλοτικής εφαρμογής και για χρονικό διάστημα 3 μηνών από τη δημοσίευση του σχεδίου νόμου, στο οποίο θα συμπεριληφθεί η διάταξη, επειδή, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην αιτιολογική έκθεση, *“δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών, που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία, για τις ανοικτές ή κλειστές διαδικασίες με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, για την άμεση και επιτακτική κάλυψη των διατροφικών αναγκών των μαθητών, κατά την τρέχουσα σχολική περίοδο”*.

Εν προκειμένω επισημαίνεται ότι για την προσφυγή στην απευθείας ανάθεση για τις συμβάσεις με αντικείμενο την παροχή δωρεάν σχολικών γευμάτων θα ληφθεί υπόψη η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης η οποία θα είναι κατώτερη από τα όρια της περ. δ' του ν. 4412/2016, ήτοι 750.000 ευρώ, χωρίς ΦΠΑ, λαμβανομένων υπ' όψιν και των μεθόδων υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, όπως αποτυπώνεται στο άρθρο 6 του ν. 4412/2016.

Το ειδικότερο θεσμικό πλαίσιο που διέπει την ανάθεση της παροχής των συμβάσεων κοινωνικών και άλλων ειδικών υπηρεσιών επιτάσσει, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 107 του ν. 4412/2016, ότι οι δημόσιες συμβάσεις κάτω των ορίων (για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες), που αναφέρονται στο Παράρτημα XIV του Προσαρτήματος Α', ανατίθενται, σύμφωνα με την παράγραφο 3, το άρθρο 122, τα άρθρα 109 και 110, καθώς και τις ειδικότερες διατάξεις που καθορίζουν τους εφαρμοστέους διαδικαστικούς κανόνες και προβλέπονται στα έγγραφα της σύμβασης.

Εν προκειμένω το Υπουργείο Εργασίας με την προτεινόμενη ρύθμιση προσφεύγει στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης για την παροχή υπηρεσιών σίτισης μαθητών, κατ' αναλογία των οριζομένων στο άρθρο 118 του Ν. 4412/2017, το οποίο καθορίζει την προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 2 παρ. 1 περ. 31 του ως άνω νόμου, για δημόσιες συμβάσεις κάτω των ορίων. Περαιτέρω σημειώνεται ότι το άρθρο 122 εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των άρθρων 117 και 118, ούτως ειπείν στις περιπτώσεις συνοπτικού διαγωνισμού ή απευθείας ανάθεσης, αντιστοίχως, δεν υπάρχουν υποχρεώσεις προκήρυξης σύμβασης που χρησιμοποιούνται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού. Στον συνοπτικό διαγωνισμό η αναθέτουσα αρχή δημοσιεύει απλοποιημένη προκήρυξη, σύμφωνα με το άρθρο 66, στην απευθείας ανάθεση, λαμβάνει χώρα δημοσίευση στο ΚΗΜΔΗΣ της απόφασης απευθείας ανάθεσης.

Υπό το πρίσμα όλων των ανωτέρω, διαπιστώνεται ότι η διάταξη του υποβληθέντος άρθρου δεν προσκρούει στο ενωσιακό δίκαιο δημοσίων συμβάσεων.

Αθήνα, 03 Φεβρουαρίου 2017

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Πρόεδρος

Γεώργιος Καταπόδης